

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 25Pc/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208485
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Heinrich
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4118208485.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: Ing. E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. - X. XX, proti osobe oprávnenej z platenia výživného: R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. U. - U. V. 3705/11, zastúpená Z. X., bytom K. U. - M. V. XXXX/XX, o zníženie výživného na plnoleté dieťa, sudcom JUDr. Petrom Heinrichom, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/88/2010-72 zo dňa 12.10.2010 tak, že znižuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči osobe oprávnenej z platenia výživného zo sumy 150,- eur na sumu 130,- eur, počnúc od 01.08.2018. Výživné je navrhovateľ povinný platiť k rukám osoby oprávnenej z výživného vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným dňa 20.07.2018 domáhala voči osobe oprávnenej z platenia výživného - dcére zníženia výživného na plnoleté dieťa zo sumy 150 eur na sumu 50 eur mesačne. Manželstvo navrhovateľa a matky oprávnenej bolo rozvedené v roku 2010, dcéra bola zverená matke. Od toho času sa znížil príjem navrhovateľa zo sumy 600 eur na sumu 400 eur mesačne. Za posledné roky sa zhoršil zdravotný stav navrhovateľa a každý rok býva dlhodobo PN. Má manželku ktorá má zhoršený zdravotný stav a ďalšie dve vyživovacie povinnosti na dve maloleté deti, syn *E. má zdravotné problémy.

2.Navrhovateľ sa pridrižoval podaného návrhu. Stále je samostatne hospodáriaci roľník a príjem pri rozvoze ako aj teraz si vypočítal keďže predáva aj tovar priamo z dvora. Zníženie príjmu je zapríčinené dlhodobými PN-kami naposledy od novembra 2017 do júna 2018. Má problémy zdravotné s chodidlami ako aj so spodnou časťou chrbtice, oboje riešil rehabilitáciami. 2.8.2018 sa mu narodil syn Martin a teda okrem oprávnenej má dve ďalšie vyživovacie povinnosti. Syn E. má zdravotné problémy, s čím sú spojené náklady. V januári 2019 majú absolvovať ďalšie vyšetrenia v V.. Aj manželka má zdravotné problémy, je čiastočne invalidná, keď má problém s obličkovými kameňmi čo sa jej ešte počas posledného tehotenstva zhoršilo. Máva časté záchvaty, bola aj opakovane hospitalizovaná a vtedy musí ísť z práce domov a starať sa o deti. V minulosti ako uvádzala zástupkyňa oprávnenej osoby mal tri roky PN-ky z dôvodu problémov s kolenom aj pretože v hore padol z vetriesky. Manželka poberá materskú 220 eur a invalidný 160 eur.

3. Zástupkyňa osoby oprávnenej z platenia výživného uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí. Dcéra študuje 3. ročník VŠ v súčasnosti je na zahraničnom študijnom pobyte. Štúdium by malo byť päť ročné.

Ona ako matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť a s dcérou nemajú nijaké mimoriadne náklady. Štúdium je však finančne náročné, keďže študuje v Prahe s čím sú spojené zvýšené náklady. Čo sa týka navrhovateľa ešte v čase keď spolu žili mával často PN, najmä v zimných mesiacoch. Keby ona išla k lekárovi, aj u nej by bol zistený problém s chrbticou. Navrhovateľ podal návrh vtedy, keď dcéra od neho žiadala doplatok výživného za roky 2016, 2017. Podala aj trestné oznámenie, po čom v auguste 2018 navrhovateľ zameškané výživné doplatil a za posledné dva mesiace platí po 50 euro. Iným spôsobom ako výživným navrhovateľ na dcéru neprispieva.

4.Súd vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: návrhom z čl. 1-3, rozvodovým rozsudkom z čl. 4-6, sobášnym listom z čl. 7, rodným listom z čl. 8, lekáorskými správami manželky navrhovateľa z čl. 9-13, lekáorskými správami syna Rastislava z čl. 14-17, potvrdeniami Sociálnej poisťovne z čl. 18-20, daňovými priznaniami z čl. 21-23, účastníckou zmluvou z čl. 27-28, vyjadrením oprávnenej osoby z čl. 32-34, rodným listom z čl. 41, daňovými priznaniami z čl. 43-76, potvrdením Sociálnej poisťovne z čl. 77-78, potvrdením o štúdiu z čl. 79, príjmom matky z čl. 80, prehľadom nákladov oprávnenej osoby z čl. 81, prehľadom nákladov navrhovateľa z čl. 82, pripojeným spisom 7C/88/2010 a zistil tento skutkový a právny stav :

5.Navrhovateľ je otcom dcéry - osoby oprávnenej z platenia výživného. Rozsudkom Okresného súdu Nitra 7C/88/2010 -72 zo dňa 12.10.2010 bola oprávnená zverená do výchovy matky, otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 150. V súčasnosti študuje oprávnená v treťom ročníku na vysokej škole v Prahe, aktuálne je na študijnom pobyte vo Francúzku. Súd nepovažoval jej osobný výsluch za potrebný. Oprávnená žije s matkou ktorá má priemerný mesačný príjem v sume 1.159,87 eura. Nesúhlasila so znížením výživného. Navrhovateľ je ženatý, jeho manželka je čiastočne invalidná a poberá invalidný dôchodok v sume 165,60 eura a materskú 220 eur. majú spolu dve maloleté deti E. a U. narodené XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX. Syn E. ako aj manželka majú zdravotné problémy, ktoré si u E. vyžadujú zvýšené finančné náklady a u manželky hospitalizácie a väčšiu potrebu navrhovateľa starať sa o deti. Navrhovateľovi sa znížil príjem zo 600 eur na 400 eur mesačne. Tak ako v tomto konaní aj v rozvodovom súd vychádzal z vyjadrenia navrhovateľa. podľa daňových priznaní je navrhovateľ opakovane v strate, s odstupom od rozvodu sa mu znižuje tak príjem ako aj výdavky. Navrhovateľ má zdravotné problémy pre ktoré býva dlhodobo PN, podľa zástupkyne oprávnenej býval PN aj pred rozvodom. Navrhovateľ pravidelne neplatí výživné, doplatil ho až na základe trestného oznámenia. Navrhoval znížiť od 01.08.2018 výživné na sumu 50 eur.

6.Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7.Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8.Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9.Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10.Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11.Podľa § 65 ods.3 Zákona o rodine výživné ploletých detí upraví súd len na návrh.

12.Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Pojem výživné znamená zabezpečovanie a úhradu osobných potrieb medzi osobami, ktoré majú k sebe príbuzenský alebo iný rodinný vzťah. Pojmovými znakmi výživného je majetková hodnota, ktorá má vyhranený účel (úhrada osobných potrieb) a že jej základom a vlastným dôvodom existencie je určitý osobný, rodinný vzťah medzi oprávneným a povinným. Vyživovaciu povinnosť má osoba, ktorá má hradiť úhradu osobných potrieb oprávnenej osobe. Výživné je právny inštitút, ktorý je vnútorne diferencovaný a to podľa povahy osobného pomeru medzi oprávneným a povinným. Spoločensky je najvýznamnejšia vyživovacia povinnosť rodičov k deťom. Funkcia výživného je podmienená i mravnými názormi spoločnosti. Právna úprava inštitútu výživného sa snaží zaistiť, aby tam, kde dôjde k poruchám v rodinnoprávnych vzťahoch, bola riešená tak, aby ich pôsobenie bolo čo najmenej obmedzené. Pre úpravu výživného to konkrétne znamená, že zákon usiluje zaistiť i pre poruchové prípady plnenie výživného pravidelne, riadne a v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho funkcii v rodine. Nárok na výživné a vyživovacia povinnosť sú založené priamo v zákone. To znamená, že k vzniku vyživovacej povinnosti postačí, aby tu existovali podmienky, ktoré zákon stanoví, bez toho, aby k tomu museli pristúpiť akékoľvek ďalšie právne skutočnosti. Právne predpisy, ktoré upravujú výživné, majú kogentnú povahu, teda nemôžu byť menené dohodou medzi oprávneným a povinným. Z povahy výživného ako zákonného nároku vyplýva i to, že zákon záväzne upravuje i jeho rozsah. Vzhľadom k mnohotvárnosti konkrétnych prípadov sa pri jeho určovaní kladie dôraz na odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ako aj na schopnosť a možnosti povinného. Pri rozhodovaní o výživnom musí súd vychádzať zo zistení, ktoré určujú rozhodujúce podmienky pre stanovenie a výšku výživného v dobe rozhodovania. Pre rozsudok je rozhodný stav, ktorý tu je v dobe jeho vyhlásenia. Životná úroveň detí má odzrkadľovať životnú úroveň rodičov. Rodičia sú povinní zabezpečiť dostatočnú životnú úroveň detí, za týmto účelom majú vykonávať maximálnu možnú snahu.

14. V zmysle citovaných zákonných ustanovení vzhľadom na horeuvedené skutočnosti, vychádzajúc z preukázaného stavu súd čiastočne vyhovel návrhu tak, že znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa na oprávnenu osobu zo sumy 150 eur na sumu 130 eur, počnúc od 01.08.2018 (po podaní návrhu). Vo zvyšku súd návrh zamietol. Súd takto rozhodol vzhľadom na situáciu platnú v čase rozhodnutia. Od posledného určenia výživného uplynula dlhšia doba a u oprávnenej nastali s odstupom času zmeny odôvodňujúce vyššie náklady (vek, status, hospodárska situácia spoločnosti) ako aj zásadná zmena v štúdiu na vysokej škole ktoré je finančne náročnejšie. Na strane oprávnenej osoby by tak bol dôvod na zvýšenie výživného, súd však musí brať do úvahy aj možnosti rodiča v tomto prípade navrhovateľa. Súd akceptoval návrh navrhovateľky v tom, že prišlo k zmene v jeho pomeroch ktoré čiastočne dávajú dôvod pre zníženie výživného. Tak ako v rozvodovom konaní ani v tomto nebol spochybnený návrh navrhovateľom uvádzaný príjem. U navrhovateľa je aj znižujúca výška príjmu z podnikania, pričom je stále v strate. Navrhovateľovi pribudli dve vyživovacie povinnosti. Zdravotné problémy má od jeho manželka aj starší syn. Podľa súdu išlo o faktory ktoré boli možné navrhovateľom ovplyvniť ale aj také čo nie. Ak vedel o svojich a manželkyných zdravotných problémoch a ich finančnej situácii bolo ďalšie dieťa nerozvážnosťou. Súd nezohľadňoval zdravotné problémy navrhovateľa, keď dlhodobo PN bol aj v čase manželstva s matkou oprávnenej a v čase rozvodu pričom bolo právoplatne určené výživné v sume 150 eur. Je na zamyslenie či má význam navrhovateľovi podnikať keď je dlhodobo v strate. V Nitrianskom kraji je v súčasnosti vysoká možnosť zamestnať sa za vyšší príjem ako uvádzal navrhovateľ. Otec ako rodič má vyvinúť maximálnu snahu na finančné zabezpečenie všetkých detí aj oprávnenej. Súd zohľadnil že má navrhovateľ ďalšiu vyživovaciu povinnosť pričom syn E. má zdravotné problémy ktoré evidentne vyvolávajú vyššie finančné náklady a pre zdravotné problémy manželky je z časového hľadiska obmedzovaná aj jeho práca počas ktorej sa musí sám starať o rodinu. Nesmie však zabúdať, že aj oprávnená je jeho rodinou. Inak ako výživným na ňu neprispieva. Súd teda čiastočne znížil výživné, keď mal za to že vzhľadom na lepší príjem matky oprávnenej, k zníženiu životnej úrovne oprávnenej nedôjde, matka oprávnenej vie tak toto zníženie vykryť v porovnaní s navrhovateľom. Nešlo však o dôvod pre zníženie výživného. Príjem matky nemôže suplovať povinnosť otca.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie podľa civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.